

**Dan grškega jezika
na Oddelku za klasično
filologijo**

**z recitalom Braneta Senegačnika, letošnjega
nagrajenca Prešernovega sklada**

Torek, 9.2.2021

Na sliki: utrdba Burtzi pred mestom Navplio,
prvo prestolnico moderne grške države

P R O G R A M

Dan za slovenskim kulturnim praznikom se v Grčiji spominjajo smrti svojega nacionalnega pesnika, Dionizija Solomosa (1788–1857) – umrl je osem let in en dan za Francetom Prešernom. Leta 2017 je bil 9. februar razglašen tudi za svetovni dan grškega jezika, ki ga letos na Oddelku za klasično filologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani praznujemo z nizom celodnevni spletnih dogodkov. Praznovanje se bo zaključilo z recitalom Braneta Senegačnika, profesorja na Oddelku za klasično filologijo in letošnjega nagrajenca Prešernovega sklada.

Dogodki bodo potekali v spletnem okolju Zoom.

Dodatne informacije:

andreja.inkret@gmail.com

jerneja.kavcic@guest.arnes.si

Dopoldanski program (delavnice za srednješolce)

od 7.50 dalje	Stara grščina Klara Keršič in Nena Bobovnik <i>(zaključene skupine)</i>	Delavnica, posvečena starogrškim izrazom, ki jih uporabljamo v vsakodnevnem sporazumevanju. Ste vedeli, da tedaj, ko rečemo matematika, šola, muzej, horizont ali semafor, uporabljamo besede, izhajajoče iz stare grščine? Ali da sta izraza oliva in pogovorni »mašina« dediščina antičnih Dorcev? Razlagi takšnih besed se bomo posvetili v delavnici in se obenem naučili tudi nekaj stare grščine. Delavnica je primerna predvsem za dijake brez predznanja tega jezika.
ob 10h	Kako pisati slovenščino z grško abecedo: Dominik Penn in »grščica« Katja Ceglar in Meta Skubic <i>(zaključena skupina)</i>	Danes le redkokdo ve, da je štajerski minorit Dominik Penn v 19. st. predlagal, naj se slovenščina zapisuje z »grščico«, posebno obliko grške abecede. V tej pisavi je napisal slovar in slovnico slovenskega jezika, ki ostajata v rokopisu. Denimo: besede »blato«, »gledati« in »babica« se v grščici zapisujejo kot βλατο, γληδατι, Βαβιζα. V delavnici se bomo učili pisanja slovenskih besed z grščico in ugotavljali njene prednosti in slabosti.
ob 11h	Nova grščina s predznanjem stare grščine Jerneja Kavčič <i>(zaključena skupina)</i>	Ko se učimo stare grščine, se ponavadi ne zavedamo, da lahko nekatere starogrške besede uporabimo tudi dandanes pri sporazumevanju v novi grščini, ne da bi se posebej učili njihove moderne izgovarjave in pomena. Takšni izrazi so denimo κρέας (meso), στόμα (usta), κακός (slab), νέος (mlad, nov), μικρός (majhen), πίνετε (pijete). Nekatere besede so drugačne: prislov μάλιστα se denimo pri pouku stare grščine naučimo izgovarjati enako, kot besedo danes izgovorijo Grki, a ima v novi grščini spremenjen pomen. V delavnici bomo z vidika nove grščine obravnavali besede, ki jih spoznavamo pri pouku stare grščine, in se hkrati naučili nekaj najosnovnejših fraz v novi grščini.
ob 12h	Sodobna Grčija skozi oči prevajalke Lara Unuk <i>(zaključena skupina)</i>	Na delavnici bo Lara Unuk, ki je lani za prevode sodobnih grških romanov prejela nagrado Radojke Vrančič za mlado prevajalko, predstavila in komentirala izbrane odlomke prevodov iz novogrške književnosti. Preko branja in pogovora o odlomkih literarnih del bodo dijaki dobili vpogled v sodobno grško družbo in literaturo ter polpreteklo zgodovino Grčije. V delavnico bo vključila odlomke iz najsodobnejše grške proze, delno tudi poezije.

Popoldanski program

Prost dostop preko videokonferenčne povezave:

<https://us02web.zoom.us/j/82572767152>

13.00–13.45	<p>Jezikovne motnje v antiki (in terapije zanje) (Language Disorders in the Ancient World and their Remedies) Christina Manouilidou in Michaela Nerantzini</p> <p><i>(v angleščini)</i></p>	<p>Predavanje grške jezikoslovke Christine Manouilidou, ki v zadnjih letih deluje na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, v sodelovanju z Michaelo Nerantzini (Univerza v Joannini). Govorili bosta o jezikovnih motnjah v antiki in o tem, kako so jih zdravili. Antični viri namreč omenjajo govorne napake, ki so jih imele tako znane osebnosti, kot sta bila Demosten in Alkibiad. Kako so jih obravnavali njuni sodobniki? In kako so jih skušali odpravljati? To sta dve izmed vprašanj, ki jih bosta naslovili predavateljici.</p>
14.00–14.45	<p>Joannis Kapodistrias v Ljubljani Eva Avguštin, Matic Kristan in Marija Gardina v sodelovanju z drugimi študenti grškega jezika in književnosti</p>	<p>Grki letos praznujejo dvestoto obletnico začetka protiturške vstaje. Po spletu zgodovinskih okoliščin je vstaja izbruhnila prav v času Ljubljanskega kongresa, na katerem se je nahajal – tedaj v vlogi ruskega zunanjega ministra – Joannis Kapodistrias, na Krfu rojeni Grk, ki je nekaj let kasneje postal prvi predsednik grške države in slednjič končal pod streli atentatorjev. Na današnji slovenski prostor se navezuje tudi priimek Kapodistrias; njegovi predniki so ga dobili potem, ko so se naselili na otoku Krf. Na delavnici bomo predstavili projekt študentov Oddelka za klasično filologijo, v okviru katerega raziskujejo Kapodistriasovo bivanje v Ljubljani.</p>
15.00–16.00	<p>Dominik Penn in njegovo delo Matej Hriberšek</p>	<p>Ime minorita Dominika Penna dandanes poznajo le redki; mož se je v zgodovino slovenskega slovaropisja zapisal kot unikaten posebnost. V prvi polovici 19. stoletja je napisal nemško-latinsko-slovenski in slovensko-nemški slovar ter kratko slovnico slovenskega jezika, ki niso bili nikoli natisnjeni, so se pa ohranili v rokopisu; njihova posebnost je, da je slovensko besedje v njih pisal v »grščici«, obliki grške abecede, ki jo je posebej prilagodil za potrebe zapisovanja slovenščine. V predavanju bo predstavljeno Penново življenje in delo, ob koncu pa bo nekaj časa namenjena tudi praktičnemu vidiku njegovega dela, zapisovanju slovenskih besed z »grščico«.</p>
16.15–17.45	<p>Nova grščina Rok Kuntner</p>	<p>Dan grškega jezika ne more ostati brez učenja nove grščine. Delavnica je namenjena vsem, ki bi si želeli spoznati nekaj osnov tega jezika: se naučiti novogrške abecede in osnovnih pravil pravopisa in izgovarjave ter nekaj najpogostejših novogrških besed in fraz, ki jih uporabljamo v vsakodnevem sporazumevanju.</p>
18.00–19.30	<p>Nova grščina za klasične filologe: učenje nove grščine s pomočjo antičnega prednika (Modern Greek for Classicists: Learning Modern Greek through Ancient Greek) Brian D. Joseph, Jerneja Kavčič in Christopher Brown</p> <p><i>(v angleščini)</i></p>	<p>Klasična izobrazba je bila in ostaja del modernega izobraževalnega sistema, in tako se mnogi doma in v svetu v času šolanja ali študija seznanimo vsaj z osnovami klasične grščine. Manj znano pa je, da lahko del tega znanja uporabimo tudi pri učenju novogrškega jezika. Vprašanju, kako to storiti na najbolj smotrni način, se bomo posvetili na delavnici, ki je plod sodelovanja med Oddelkom za klasično filologijo ter Ohio State University v ZDA. Na njej bo med drugim sodeloval svetovno znani jezikoslovec Brian D. Joseph. Dogodek je namenjen domačemu in tujemu občinstvu in bo potekal v angleščini.</p>
20.00–20.45	<p>Spev iz mnogih glav Brane Senegačnik</p>	<p>Recital pesnika in klasičnega filologa Braneta Senegačnika, letošnjega nagrajenca Prešernovega sklada. Posvečen bo starogrški poeziji in njenim slovenskim prevodom.</p>